

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 12 0 U 008267 21 Uvp
Banjaluka, 26. januara 2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Božane Vulić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi tužioca S. M. iz B., kojeg zastupa Centar za pružanje besplatne pravne pomoći, Kancelarija B., protiv rješenja tuženog Ministarstva ..., Odjeljenje ... P., broj: ... od 16. novembra 2020. godine, u predmetu utvrđivanja novog procenta vojnog invaliditeta, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini, broj: 12 0 U 008267 20 U od 18. marta 2021. godine, u sjednici vijeća održanoj 26. januara 2023. godine, donosi

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Bijeljini, broj: 12 0 U 008267 20 U od 18. marta 2021. godine preinačava, na način da se tužba odbija kao neosnovana, te preinačava i odluka o troškovima spora, tako da se odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova spora, u iznosu od 750 KM, kao neosnovan.

Obrazloženje

Pobijanom presudom se tužba uvažava i uvodno označeni akt tuženog poništava, te obavezuje tuženi da mu nadoknadi troškove spora, u iznosu od 750 KM, koji pripadaju Centru za pružanje besplatne pravne pomoći, Kancelarija B. Osporenim aktom se odbija žalba tužioca protiv rješenja Odjeljenja za boračko-invalidsku i civilnu zaštitu Gradske uprave Grada B., broj: ... od 27. jula 2018. godine i daje saglasnost na rješenje. Tim rješenjem se odbija zahtjev tužioca za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta, s obzirom na nastale promjene u zdravstvenom stanju, te mu se i dalje priznaje status ratnog vojnog invalida (RVI) 5. kategorije sa 70% invaliditeta i pravima koja mu po tom osnovu pripadaju: pravom na ličnu invalidninu 5. kategorije, u mjesečnom iznosu od 36% od osnovice iz člana 43. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 134/11, 9/12 i 40/12, u daljem tekstu: Zakon), pravo na ortopedski dodatak III stepena, u visini od 14% od osnovice iz člana 49. Zakona, počev od 1. maja 2018. godine, pa dok postoje uslovi zakonom propisani, te određuje da se ovim rješenjem zamjenjuje rješenje, broj: 02/7-560-95/14 od 3. novembra 2014. godine.

Uvaženje tužbe i poništenje osporenog akta sud obrazlaže stavom da tužilac osnovano u tužbi ukazuje da osporeni akt, koji sa prvostepenim rješenjem predstavlja pravno jedinstvo, nije zasnovan na pravilnoj primjeni člana 4. Pravilnika o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 100/12, 116/12, 32/14 i 103/16, u daljem tekstu: Pravilnik). Tuženi je na osnovu prihvaćenih nalaza i mišljenja ljekarskih

komisija, utvrdio da ukupni procenat vojnog invaliditeta iznosi 70%, primjenom člana 4. stav 1. Pravilnika, ali da je pogrešna primjena materijalnog prava, jer ukupni vojni invaliditet tužioca treba utvrditi na osnovu odredbe člana 4. stav 3. Pravilnika, koja predstavlja posebnu odredbu i daje mogućnost povećanja procenta vojnog invaliditeta za osnovno oštećenje i za 40%, u situaciji kad postoje četiri ili više oštećenja, a primjenjuje se pod uslovom da je utvrđeno postojanje četiri ili više oštećenja i da je za ta oštećenja u Listi utvrđeno manje od po 50%, a najmanje od po 20%. U takvoj situaciji, procenat vojnog invaliditeta za osnovno oštećenje se može povećati za 40%. U ovoj stvari su ti uslovi ispunjeni, jer kod tužioca postoje četiri oštećenja cijenjena po tri ocjenske tačke, pri čemu po jednom od tih oštećenja nije cijenjen prilikom ranijeg utvrđivanja vojnog invaliditeta (pareza n. radialis), a radi se o oštećenjima za koja je u Listi utvrđeno manje od 50%, a više od 20%, pa se procenat vojnog invaliditeta tužioca trebao utvrditi primjenom odredbe člana 4. stav 3. Pravilnika, koja za utvrđeno činjenično stanje predstavlja odgovarajući propis. Iz tih razloga, odlučuje kao u izreci pobijane presude.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tuženi osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da stanovište suda u pobijanoj presudi nije utemeljeno na odredbama člana 4. Pravilnika, te da je od strane suda učinjena povreda podzakonskog propisa, što je razlog za ukidanje presude. Ističe da su nalazi, mišljenje i ocjene obje ljekarske komisije potpuno podudarne, kao što su podudarni i upravni akti koji se na tim vještačenjima zasnivaju. Objе ljekarske komisije su pravilnom primjenom člana 4. stav 1. Pravilnika, uvećale najveći pojedinačni procenat oštećenja od 40%, za maksimalnih 30%, te utvrdile ukupno oštećenje od 70%. Objе ljekarske komisije su eksplicitno iznijele da se tužiocu ne može dati veći procenat invaliditeta, odnosno da nema mjesta primjeni člana 4. stav 3. Pravilnika, koja propisuje uvećanje osnovnog procenta oštećenja za 40%, jer je utvrđeni procenat od 70%, ravan procentu kojim se ocjenjuje gubitak podlaktice iz tačke 43. Liste procenata vojnog invaliditeta. U obrazloženju osporenog akta je iznijeto da je na prednji način u stvari primijenjena i odredba člana 3. stav 2. Pravilnika, u odnosu na podlakticu desne ruke, jer je ocijenjeno kao da je stranka nema. Shvatanje suda u pogledu obavezne primjene člana 4. stav 3. Pravilnika, nije pravilno sa pravne strane, a ne samo činjenične, jer je ta odredba formulisana na principu mogućnosti, a ne moranja za vještake. Izraz: „osnovno oštećenje može se uvećati i za 40%“, ne obavezuje, niti primorava vještake da izvrše takvo (izuzetno) uvećanje osnovnog procenta, već im ostavlja mogućnost, kao neku vrstu diskrecije, da u nekom slučaju, u zavisnosti od težine svakog pojedinog oštećenja za sebe i sve zajedno izvrši povećanje i „za 40%“. Ako je primjenom člana 4. stav 1. Pravilnika, osnovno oštećenje od 40%, uvećano za maksimalnih 30%, što takođe komisija nije morala, mogla je i za 10% do 30%, te ako je ukupno oštećenje izjednačeno sa oštećenjem iz tačke 43. Liste procenata-amputacija podlaktice, onda nije bilo mjesta dodatnom uvećanju procenta invaliditeta, kao što su komisije objasnile. Procenat vojnog invaliditeta od 80% bi odgovarao amputaciji u laktu-tačka 55. Liste, a 90% amputaciji u mišici-tačka 59. Liste, što svjedoči o koncepciji Liste i postepenom povećanju procenta kako se oštećenja-amputacije povećavaju ka ramenu. Očigledno je da amputacija podlaktice, makar i prezumtivna, u smislu člana 3. stav 2. Pravilnika, nije iste težine kao eksartikulacija u laktu, a pogotovo ne kao amputacija u nadlaktici. Zaključuje da su komisije pravilno utvrdile činjenično stanje i ocijenile vojni invaliditet tužioca, izjednačavajući ukupno oštećenje sa gubitkom podlaktice. Komisije su dale maksimalan procenat invaliditeta prema pozitivnom propisu, a ono što se „može“ nije pod „moranje“ i dato je na odluku onome ko je nadležan. Predlaže da se zahtjev uvaži i presuda preinači, tako da se tužba odbije.

U odgovoru tužilac osporava navode zahtjeva, jer smatra da je sud u obrazloženju presude dao valjane razloge za poništenje osporenog akta, s obzirom da nije zasnovan na pravilnoj primjeni člana 4. Pravilnika. Kod tužioca postoje četiri oštećenja koja su cijenjena po

tri ocjenske tačke, a po jednom od tih oštećenja nije cijenjen prilikom ranijeg utvrđivanja vojnog invaliditeta (pareza n. radialis). Radi se o oštećenjima za koja je u Listi tjelesnih oštećenja utvrđeno manje od po 50%, a ne manje od po 20%, pa procenat vojnog invaliditeta treba utvrditi na osnovu člana 4. stav 3. Pravilnika. Neosnovani su navodi da je sud imao pogrešnu percepciju u odnosu na odredbe člana 4. stav 1. i 3. Pravilnika, jer iz obrazloženja presude proizlazi da to nije tačno, pa je pravilno poništen osporeni akt i naloženo tuženom da donese novi akt, uz pravilnu primjenu materijalnog prava. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je tužilac 3. aprila 2018. godine, podnio zahtjev za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta, jer su nastale promjene u njegovom zdravstvenom stanju i uz zahtjev priložio elektromioneurografski nalaz od 17. aprila 2018. godine, u kojem je konstatovano da su pregledom ispitivanih nerava dobijene niže motorne brzine provođenja za n. radialis i n. medianus desno uz M odgovore nižih amplituda, te da EMNG nalaz u cjelini upućuje na parcijalnu leziju n. medianusa i n. radialis, desno, težeg stepena. Rješenjem se odbija zahtjev za utvrđivanje novog procenta vojnog invaliditeta, tako da se tužiocu i dalje priznaje status RVI 5. kategorije sa 70% vojnog invaliditeta, s pravima po tom osnovu, uz obrazloženje da je na osnovu nalaza prvostepene ljekarske komisije, broj: 146/18 od 23. jula 2018. godine, utvrđeno da je ukupni procenat vojnog invaliditeta ostao nepromijenjen u odnosu na prethodnu ocjenu, jer nije došlo do pogoršanja zdravstvenog stanja tužioca, pa da nije ispunjen uslov iz člana 102. Zakona. Osporenim aktom, donesenim u izvršenju presude Okružnog suda u Bijeljini, broj: 12 0 U 007348 19 U od 9. septembra 2020. godine, odbija se žalba tužioca, nakon što je pribavljen nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije, broj: 5981/20 od 11. novembra 2020. godine, kojim je data saglasnost na nalaz i mišljenje prvostepene ljekarske komisije, a ukupni procenat vojnog invaliditeta tužioca, primjenom člana 4. stav 1. Pravilnika, utvrđen u iznosu od 70%, s tim da ukupni vojni invaliditet nije cijenjen po članu 4. stav 3. Pravilnika, jer se radi o oštećenju desne ruke koje je cijanjeno sa maksimalnih 70% vojnog invaliditeta, odnosno kao da tužilac nema podlakticu. Presudom se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Sud pobijanom presudom poništava osporeni akt zbog pogrešne primjene člana 4. Pravilnika, koji u stavu 1. propisuje, ako je vojni invaliditet nastao kao posljedica više rana, povreda, ozljeda ili bolesti, procenti za pojedina oštećenja organizma predviđeni u Listi ne sabiraju se, nego se kao osnov uzima oštećenje sa najvećim procentom, pa se taj procenat povećava za 10% do 30%, s obzirom na uticaj ostalih oštećenja na cijeli organizam i to samo ako je u Listi predviđeno najmanje 20% za svako od tih oštećenja, a u stavu 3., ako postoji četiri ili više oštećenja iz stava 1. ovog člana za koja je u Listi utvrđeno manje od po 50%, a najmanje od po 20%, procenat vojnog invaliditeta za osnovno oštećenje može se povećati i za 40%.

Tuženi osporeni akt zasniva na nalazu i mišljenju ljekarske komisije u drugostepenom postupku, u kojem stoji da je kod tužioca, zbog posljedica ranjavanja poslije prostrela kroz desni lakat, komisija utvrdila da se radi o stanju povrede u predjelu desnog lakatnog zgloba sa zaostalom kontrakturom desnog lakta-ograničenom pokretljivosti, ograničena supinacija i pronacija dlana desne ruke, zbog loše sraslog preloma desne podlaktice i oštećenjem funkcije n. medianusa i n. radialis desne ruke, te ova oštećenja organizma ocijenila po T-48-40%, T-39-40%, T-75-30% (n. radialis) i T-75-30% (n. medianus) i primjenom člana 4. stav 1. Pravilnika, uvećala najveći pojedinačni procenat oštećenja od 40%, za maksimalnih 30% i tako utvrdila ukupno oštećenje organizma od 70%. Obrazložila je da ukupan vojni invaliditet nije cijanjena primjenom člana 4. stav 3. Pravilnika, kako je ukazano od strane suda, jer je utvrdila da

se radi o takvom oštećenju desne ruke koje je cijanjeno sa maksimalnih 70% vojnog invaliditeta, kojim se ocjenjuje gubitak podlaktice iz tačke 43. Liste i iznosi 70%.

Po ocjeni ovog suda, tuženi je ovakav nalaz komisije mogao prihvatiti kao valjan dokaz i u činjeničnom smislu na istom zasnovati osporeni akt.

Osnovano tuženi prigovara na stav suda da je osporeni akt zasnovan na pogrešnoj primjeni materijalnog prava, jer je primjena člana 4. stav 3. Pravilnika, predviđena kao mogućnost: „osnovno oštećenje može se uvećati i za 40%“, u zavisnosti od težine svakog pojedinog oštećenja. Navedena odredba daje vještacima mogućnost, a ne i obavezu, da se osnovno oštećenje organizma uveća i za 40%, u zavisnosti od težine svakog pojedinog oštećenja za sebe, što u konkretnom slučaju kod već utvrđenog procenta od 70%, koji je ravan procentu kojim se ocjenjuje gubitak podlaktice, nije moguće. Tuženi je osporeni akt donio u izvršenju presude Okružnog suda u Bijeljini od 9. septembra 2020. godine i postupio po datim uputama suda, na način da je pribavio nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije od 11. novembra 2020. godine, kojim je data saglasnost na nalaz i mišljenje prvostepene ljekarske komisije i posebno obrazloženo da ukupni vojni invaliditet nije cijanjen po članu 4. stav 3. Pravilnika, jer se radi o oštećenju desne ruke koje je cijanjeno sa maksimalnih 70% vojnog invaliditeta, kao da tužilac nema podlakticu. Kako je ukupno oštećenje kod tužioca izjednačeno sa oštećenjem iz tačke 43. Liste-amputacija podlaktice, to može biti razlog zbog kojeg se osnovno oštećenje nije moglo dodatno uvećati za 40%. Prema tome, o stepenu oštećenja organizma tužioca su se izjasnili ljekari vještaci, koji su po članu 92. stav 1. Zakona, jedini ovlašćeni da primjenom pravila medicinske struke utvrde stepen oštećenja organizma stranke, udio vojnog invaliditeta i ukupan vojni invaliditet. Ljekari vještaci su dali jasno i prihvatljivo obrazloženje da je utvrđeni procenat ukupnog vojnog invaliditeta tužioca, najveći procenat predviđen i za oštećenje organizma nastalo gubitkom podlaktice, što je približno isti ili teži slučaj od predmetnog.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi nezakornitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tuženog za njeno vanredno preispitivanje uvažava i pobijana presuda preinačava, na osnovu člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, tako da se tužba odbija kao neosnovana, jer nisu ispunjeni osnovi za poništenje akta iz člana 10. ZUS.

Na osnovu člana 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), u vezi sa članom 48. ZUS, preinačava se i odluka o troškovima spora, tako da se odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova za sastavljanje tužbe, s obzirom da nije uspio u sporu, pa mu ne pripada pravo na naknadu ovih troškova.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić